

GÜ İletişim Fakültesi / Sinema Televizyon Böl. Sanat Eğitimi/Drama Dersleri /Mahiye Morgül

(Prof. Semra Çevik'in dersinde misafir eğitimci olarak yaptığım dersler)

Tarih: 9. 12. 2003

Konu: Çocuk oyunlarının sosyal yaşamdaki karşılığına örnek: "Aç kapıyı bezirgân başı" .

Öykünün Çerçevesi: Fethi Paşa (1856) bezirgânlık yapar, Osmanlı sarayına ve sosyeteye Fransa'dan mal getirip satmaktadır. Yerli tüccar ve üretici elindeki ipekleri, şalları, takıları, süsleri satamaz, yoksullaşır. Fethi paşanın lâkabı Bezirgân Paşa olur.

Mekân: İstanbul 'da Mahmut Paşa, saray ve çevresi.

Teknik: Olay anı, birkaç yıl öncesi ve olaydan birkaç yıl sonrayı canlandırma. (3. bölüm için öneri; İstanbul işgal altında /1920)

Sahne bağlantıları: "Aç kapıyı bezirgânbaşı tekerlemesi / görüntülü oyunu)

İşleniş:

Tanışma: Dairede el vurarak isim yürütme. (Çatlak Patlak'tan esinlenme)

Isınma: - Düşsel balon şişirme, sırt ve boynu gevşetme.

Saatın tiktaklarıyla tüm bedeni çalıştırma.

Duyuları çalıştırma ve dikkat yoğunlaştırma: Gözler kapalı. "Çalgılardan biriyle verdiğim ses acaba hangisinin sesiydi?" "Kim ne çaldı, kim eklendi kim sustu?"

İkili ve dörtlü iletişim: "Annem bana tulumbadan su çeker" oyunu.

Grupla iletişim: "Aç kapıyı bezirgân başı" oyunu

Anahtar sözcük: "Bezirgân başı" Çağrışımlar sırayla alınır.

Oluşumlar: Öykünün çerçevesi verilir. 3 grup oluşur; olay anı, birkaç yıl öncesi ve işgal altındaki İstanbul'da bezirganbaşı sahneleri canlandırılır. (Çalgılardan yararlanma serbest)

Kurallar: Üç cümle konuşma sınırı, çok hareket, hazırlık süresi 3 dakika, canlandırma süresi 5 dakika.

Tablo bitince hareketi dondur.

Sunular sırasında diğerleri canlandırılan tabloya isim verir.

Tartışma ve değerlendirme: Önerilerle yeniden oynanır ve tablo bağlantıları tekerleme ile kurulur. (Bu bağlantıyı sinema veya tiyatro sahnesi için yeniden tasarlayın. Oyuna son şeklini verin.)

Ödev: 3 grup, "Yağ satarım, bal satarım" tekerlemesi ile örtüşen sosyal bir durumu canlandıracak.

16 .12. 2003 (istek üzerine 2.ders)

Konu: Empati kurabilme ve İmaj

Isınma ve iletişim: Tren gidiyor, "çuh puh... düüüt...tısss.." 2 grupta, 2 seslilik, ses ve nefes açma.

Saat şarkısıyla ritmik devinimler: "Tik tak tik tak saat çalıyor / Git bak git bak kim kovalıyor" Solonun yarattığı ritmik devinimi taklit, baş, kol, el, diz, dirsek, bel çalıştırma. İkili saat olmaları; ikili iletişim.

Grup oyunu: "Yağ satarım" doğaçlamaları, üç grubun izlenmesi.

Empati Kurma: Olayın başkasının gözüyle anlatımı. Çıracak, usta, çırağın arkadaşı, yaşlı kadın, dükkan komşusu.

Tartışma: Tarafsız olunabilir mi?

1. "Amerika Amerika Türkler dünya durdukça, beraberdin seninle hürriyet savaşında" şarkısı, hangi dönemin ürünüdür? Kimin gözüyle yazılmıştır.

2. "Sürer eker biçeriz güvenip ötesine / Milletinin her kazancı milletinin kesesine/ Toplandık baş çiftçinin Atatürk'ün sesine / Toprakla savaş için ziraat cephesine" şarkısı hangi dönemin ürünüdür?

Bu şarkının sözlerini olumsuz cümlelere çevirerek mesajı tartışın. "Sürmeyin, ekmeyin, biçmeyin..." Bu mesaj bugün küreselleşme dönemini anlatır. (Not: Semra hanımın "Rulo kağıdı

düzleştirmek için kağıdı tersten rulo yapmalısınız” önerisinin sosyal karşılığı bulundu. Mesaj: Gerçeğe ulaşmak için konuya tam tersinden yaklaşmak gerekir.)

3. İkiz kulelerin yıkılışında kullanılan fon müziği (9. senfoni), AB nin marşı da yapıldı. Doğru bir seçim midir? Karmina Burana (Papazlarla rahibelerin aşna fişnalarını anlatır. Belediye başkanı seçimi kazanınca havai fişek gösterisinde kullanıyor. Doğru bir seçim mi?

4. Küçük çoban şarkısındaki çoban, kuzu, kurt, avcı, çobanın öğretmeni, ninesi vb. gözüyle öyküyü anlatalım. Empati kurabiliyor muyuz?

İmaj Draması

Öykünün çerçevesi: Amerika’da yaşayan bir müzik grubusunuz. Meşhur olmak istiyorsunuz. Sözcünüzü seçin. Görüşmede neler konuşacağımızı belirleyin.

Teknik: Öğretmen rolde. Baskıcı rol öğretmenindir.

Yaşanan süreç: Öğretmen Mony firmasının patronudur. Sekreterden randevu almaları gerekir. Telefon tekniği ile iç görüşmeler yapılır. Randevu günü görüşme kısadır. Yüzdelerde anlaşmaya varılamaz, patron kendi payını yüksek tutar. Yeniden görüşme yapılacaktır. Bu kez imaj değiştirmeleri istenir. İkinci görüşmede imajları beğenilmez. Ama bir film müziği yapmaları koşulu vardır. Filmin senaryosunda, Irak’ta savaşan askerlerin cinsel ihtiyaçları söz konusudur. Kadın direnişçilerden korkmaktadırlar, yatakta bomba patlatabilirler. “Önce öldür sonra seviş” anlayışı gündeme gelmiştir. Bu sahneye yapılacak bir müzik istenmektedir. Sözcü bu fikri arkadaşlarıyla tartışmaya gider. Aralarında karar vermekte zorlanırlar. Eyaletinizdeki insanlarla bunu paylaşın komutu verilir. İkili eşler bunu önce kendi aralarında sonra sesli tartışırlar.

Tartışma: Yaratılan iç çatışma, vicdan sesinin egemen olmasını getirdi. Film sanayisi ile müzik sanayisi iç içe. İnsanlık onuru ile işimizi birlikte düşünebilmeliyiz.

Not: Eğer müzik grubu bu filmin müziğini yapmakta direnir ve meşhur olmak isteği öne çıkarsa, bu durumda “Bilinç Koridoru” tekniği kullanılır.

3 ders 23.12.2003 GÜİF Sinema-Televizyon Böl.(istek üzerine)

Konu :

1.Çalgıları tarihsel sıraya koyma; objeler arasında bağ kurma

2.Sıcak sandalye tekniği ile Kırmızı Şapkalı Kız

3.Şüphe ve merak bilimsel araştırmanın temelidir.

Isınma: Oturarak, sandalyede kendini hissetme, kasları sıkıp gevsetme, aleksander tekniğinde oturuş.

Kamera kullanan bir insanın hangi pozisyonda uzun süre kalacağı, omuzlara binen ağırlığın hafifletilmesi.

Uzun süreli aynı duruşta kalmanın getireceği rahatsızlıklarla başa çıkabilme.

Duyuları çalıştırma:

İşitme duyusu:Gözler kapalı çevre sesleri dinleme. Ritmik sesleri ayırt etme.

Tartışma: Çekim yapan kamera çevre sesleri de kaydedecektir. Kaydetmemişse bir sorun var demektir.

İkiz kulelerdeki çekimin tartışılması.

Görme duyusu: Mekanda birbirinin aynı olan üç şeyi belirleme; mekanda ritim, denge.

Evrinde ritim ve denge, süreklilik, güven. İnsanda ritim ve denge, tutarlılık, güven.

Dikkat yoğunlaştırma: Ritim sopası, Kaşık, kastanyet, saplı kastanyet ve parmak zilini tarihsel sıraya sokma.

Sıcak sandalye tekniği: Her öykünün sorgulanacak bir kahramanı vardır. Görünmeyen kahramanı sorgulama.

Kırmızı başlıklı kızın öyküsünü grupta tamamlama tekniği ile anımsama. Öykünün dramatik anlarını belirleme ve oynama. Öykünün çatışma anlarına neden olan kişileri sorgulama. Görünmeyen kahramanı sorgulama sırasında ortaya çıkarma. (Babayı sorgulama)

Tartışma: Görünmeyen kahramanı sorgulamaya başka örnek öyküler. Toplumsal gerçeklikte karşılığı var mıdır? (Uçan Süpürge grubunun sinema ve kadın muhabir etkinlikleri üzerine sorular. Başkanı, yönetim kurulu yok, sponsoru var?)

Konu: Şüphe ve merak bilimsel çalışmanın temelidir.

Öykünün çerçevesi: Yer kabuğunun altında yaşamakta olan ışık varlıkları, çok yüksek ısıda yaşayabilmektedir. Birbirine zarar vermezler. Çünkü bir noktadan bir başka noktaya anında ışık hızıyla gidebilmektedirler. Bir gün üzerlerindeki yer kabuğundan tuhaf sesler gelir ve o anda hiç bilmedikleri ışıklardan zarar görürler. Bunu merak ederler. Yer kabuğunun üstüne çıkıp bunu araştırmaya karar verirler.

Komutlar: Işık canlılarıdır. Dolaşıyorsunuz. El çırdığımda aniden yer değiştiriyorsunuz. Birbirinize çarpmadan oradan oraya geçiyorsunuz. Birden çok yüksek bir ses geldi. Üzerinizdeki tavandan tuhaf ışıklar üzerinize aktı. Bazılarınız yok oldu.

Altılı gruplar oluşturun. Bunu tartışın. Gruplara verdiğim kağıt üzerinde bir araç resmi yapın, Bu araçla araştırma gezisi yapacaksınız. Yer yüzüne çıkma yolunuz sadece buhar volkanları.

Çizimler bitince resimleri tüm gruba anlatacaksınız, araştırma aracınız ve gezi aracınızın özellikleri nelerdir.

Tartışma: Güvenlik neden öncelikli oldu? İzleme mekanizması nasıl karar verdiniz? Sizi bu araştırmaya yönelten şey, şüphe ve merak mıydı?